

de de heller ingen indvendinger med hensyn til regionplanen. Og Skov- og Naturstyrelsen har oplyst, at de har undersøgt de to sager, og de har sagt, at der ingen beskyttelser var af national betydning.

Jeg kan altså ikke rigtig forstå, at når Skov- og Naturstyrelsen har vurderet, at ingen af beskyttelsesinteresserne i de to områder var af national betydning, hvorfor man så fastholder, at det er underligt, at Miljøministeriet fuldstændig følger de spilleregler, det skal?

Der er ingen indsigelse omkring det med den nationale betydning i beskyttelsesinteresserne. Planafdelingen siger, at de har undersøgt forholdene, og at der ingen grund er til at fastholde det her. Så siger man bagefter, at hvis ikke ministeren svarer på, hvorfor Direktoratet for FødevareErhverv har opsagt deres indsigelse, ja, så må vi have et problem. Jamen det er da ikke en fair måde, synes jeg, at diskutere det på, når fru Pernille Blach Hansen siger, at det skal jeg kunne redegøre for. Jeg redegør for hele mit ministerium, og det har jeg gjort.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren [om Nordsøaftalen].

Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).
(Anmeldt 9/10 2003).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Redegørelse nr. R 3:

Forhandling om ministeren for nordisk samarbejdes redegørelse om det nordiske samarbejde.

(Redegørelsen anmeldt 8/10 2003. Redegørelsen givet 8/10 2003. Meddelelse om forhandling 8/10 2003).

Forhandling

Jens Christian Larsen (V):

Jeg vil starte med at sige tak til ministeren for nordisk samarbejde for en meget grundlig skriftlig redegørelse om det nordiske samarbejde. Jeg vil først trække nogle områder frem fra redegørelsen, som vi i Venstre finder yderst væsentlige. Dernæst vil jeg fremføre nogle tanker om nordisk samarbejde i det nye Europa.

Vi deler ministerens oplevelse af, at det nordiske samarbejde er præget af dynamik og nytænkning. Det gælder også opfattelsen af den fremtidige udfordring med at udvikle den indbyrdes nordiske dialog om EU og den globale verden. Der bliver brug for smidighed, tolerance og pragmatisme. Og netop evnen til indbyrdes dialog i det nordiske kommer til vurdering, når Poul Schlüter på sessionen i Oslo i næste uge fremlægger resultatet af sit arbejde med forslag til nedbrydelse af grænsehindringerne mellem de nordiske lande.

Kl. 14.00

Det var et stærkt træk af det svenske formandskab at udpege netop Poul Schlüter til denne vanskelige opgave. Jeg tror meget på, at dette arbejde virkelig vil blive til nordisk nytte i fremtiden, og jeg ser med spænding frem til, hvordan Poul Schlüter vil foreslå de betydelige grænsehindringer løst for såvel individer, familier som virksomheder i Norden.

Vi ved, at der er et stort behov for det, især i områder som Øresundsområdet, men også i Nordjylland og på Bornholm. Det ser vi frem til en god løsning af. Vi hilser udviklingen i samarbejdet med nærområderne meget velkommen.

Det er naturligt, at samarbejdet med de baltiske lande ændrer karakter i forbindelse med landenes indtræden i EU. Det må også med rette kunne betegnes som resultatet af de sidste 10 års gode samarbejdsrelationer mellem de nordiske lande og Baltikum, at vi nu kan se frem til et intensivt og ligeværdigt samarbejde.

Det er lige så naturligt, at der nu sker en vægtforskydning over mod Nordvestrusland og Kaliningrad med det formål at sikre fred og stabilitet i Europa i endnu højere grad.

Når fokus i så høj grad forskydes mod Øst, er det glædeligt, at det kan ske samtidig med en opprioritering af Vestnorden i det nordiske samarbejde. Derved sikrer vi os, at Norden ikke deles midt over. Med vores særlige ansvar for Færøernes og Grønlands interesse er denne balance meget vigtig.

På de respektive udvalgsområder er der grund til at støtte de prioriteringer, som redegørelsen omhandler. Det gælder f.eks. analysen af det fælles nordiske kultursamarbejdes fremtidige udvikling. Og det er vigtigt med en fælles handlingsplan vedrørende uddannelse og forskning mellem de nordiske lande, de baltiske lande og det nordvestlige Rusland.

Det er også oplagt med et samarbejde om energipolitikken, herunder sikringen af det nordiske elmarked.

Med det udvidede EU og med interessen for det nordvestlige Rusland bør transportområdet, som redegørelsen påpeger, have en høj prioritet med hensyn til trafikikkerhed, miljø og specielt Østersøamarbejdet.

Hvis jeg skal pege på et enkelt område, som måske kunne have fortjent en større opmærksomhed, er det spørgsmålet om integrations-samarbejdet i Norden. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren vil fremme den tanke i Nordisk Ministerråd, at man etablerede et tættere samarbejde med henblik på at inspirere og lære af hinanden, når det gælder integrations- og indvandrerproblemerne. Det er måske netop i år på sin plads at stille det spørgsmål, al den stund det svenske formandskab har haft integration som sit hovedtema, herunder også integration i de enkelte nordiske lande.

Jeg synes, det er vigtigt at konkludere, at i den sammenfatning, som redegørelsen slutter med, står der, at det nordiske samarbejde bygger på et værdifællesskab, som samler os.

Dernæst ville jeg gerne sige lidt om de fremtidige prioriteringer, hvor det konstateres, at EU i stigende grad bliver en referenceramme for det nordiske samarbejde. Her vil jeg gerne tilkendegive, at vi i Venstre er parate til at følge det op. Vi mener ikke, at det nordiske samarbejde kan foregå i et vakuum; det må nødvendigvis være en del af den internationale integration.

Det særlige for de nordiske lande er den fælles kulturarv og det etiske grundlag. Norden er

en stærk region, som både kan fungere som et forbillede og samtidig som en pression. Derfor er det vigtigt, at det nordiske samarbejde har visioner for fremtiden, og at det gerne ligger et skridt foran, når det gælder udviklingen.

Kl. 14.05

Når EU udvides, øges behovet for samarbejde mellem lande med samme værdier. Og en udvikling mod en regionalisering må naturligvis blive en realitet. Til trods for, at landene i Norden på mange punkter er forskellige, findes der et stærkt fundament i det traditionelle nordiske samarbejde og et stort antal fælles områder, som vi er enige om. Det nordiske skattefinansierede uddannelsessystem modvirker bl.a. en marginalisering.

Venstre mener, at der allerede findes et potentiale for at opbygge en stærk nordlig region med tre nordiske medlemslande, to nordiske EØS-lande og tre baltiske lande i et udvidet Europa. Norden kan fungere som bro mellem de gamle og de nye EU-medlemsstater. EU's Nordlige Dimension er et vigtigt samlende koncept, især når det gælder Rusland.

Den Nordlige Dimension udgør rammerne for en politisk dialog og et konkret samarbejde mellem parterne. Alle nordiske lande er engagerede og involverede, og Norden kan her medvirke til at fremføre konkrete lovforslag. Derfor bør arbejdet med EU's Nordlige Dimension i fremtiden have en central rolle i det nordisk-baltiske samarbejde.

Venstre ser frem til et endnu stærkere prioriteret nordisk samarbejde, som kan blive til nytte, både i og uden for Norden.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg har et enkelt spørgsmål til Venstres ordfører: Når nu Venstre fremfører sådan vældig flot, hvordan tingene foregår i Nordisk Råds sammenhænge, vil jeg godt spørge om, hvordan det går med realiseringen af den rekommandation, der opfordrer regeringen til at vurdere de nye lovforslags konsekvenser i forhold til andre nordiske lande. Det er rekommandation nr. 18/2002; en sag, som vi også tidligere har snakket om her i Folketinget.

Sådan som jeg forstår redegørelsen, skal den nu bare afskrives, uden at der, så vidt jeg kan se, er sket ret meget i forhold til det danske Folketing. Jeg vil godt spørge Venstre, om det er rigtigt, at man egentlig bare har tænkt sig at afskrive det her uden i øvrigt at foretage sig mere.

(Kort bemærkning).

Jens Christian Larsen (V):

Til hr. Kristen Touborg kan jeg oplyse, at så vidt jeg er orienteret, pågår det arbejde, og der kommer et resultat ud af rekommandationen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Lige i forlængelse af det foregående kunne det jo være rart at høre, hvad der så er Venstres holdning.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Venstres holdning er til det forslag, som vi arbejder med i den venstresocialistiske grønne gruppe i Nordisk Råd, om, at der skal være større sammenhæng mellem alle de mange gode ting, vi gerne vil i Nordisk Råd, og så, hvad vi afsætter penge til, sådan at vi i større omfang laver en prioritering og går ind og tager nogle diskussioner om: Hvad er det egentlig, vi vil, hvor mange penge sætter vi så af, og hvor mange penge sætter vi af fra dansk side?

Jeg vil godt høre Venstres holdning til, hvis vi f.eks. beslutter, at vi skal have langt mere forskning på nordisk plan, fordi det faktisk økonomisk er en fordel, om man så også eventuelt vil være med til, at der så skal afsættes nogle penge og flyttes nogle penge til nordisk forskning.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, men jeg vil godt lige have det konkretiseret.

Sådan som jeg har forstået det, er det regeringens hensigt, at bortset fra Justitsministeriets område er det ikke tiltænkt, at der skulle ske noget inden for det område, vi her snakker om. Så for lige at præcisere er det altså ikke Justitsministeriets område, jeg snakker om. Det er jo alle de øvrige områder, og her vil jeg godt høre: Hvad er Venstres holdning til det?

Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Jens Christian Larsen (V):

Jeg kan udvide mit svar til hr. Kristen Touborg med at oplyse, at Justitsministeriet er krumtappen i at udbrede emnet i forhold til de øvrige ressortministerier, og derfor tror jeg, at vi kan være ganske rolige for, at det ikke bare bliver inden for Justitsministeriets område, at spørgsmålet bliver behandlet, men også inden for alle øvrige områder.

Til fru Line Barfod: Jeg er enig i, at der bør være en sammenhæng imellem de opgaver, der prioriteres, og så den økonomi, der er til rådighed. Nu kan man jo diskutere, hvad der skal komme først, hvad man tager udgangspunkt i, nemlig økonomien eller prioriteringerne. Jeg er enig i den sammenhæng, og mit svar er, at jeg tror, at vi vil se en ændring af Nordisk Råds prioriteringer i fremtiden.

Nordisk Råds Præsidium har netop her over sommeren sat en proces i gang, som går ud på at lægge en linje for Nordisk Råd i forhold til det udvidede EU, og jeg er overbevist om, at der som følge af det kommer en prioritering og dermed også en måde at forholde sig til økonomien på. Det er derfor ikke til at svare mere præcist på, hvordan den prioritering vil komme til at se ud, men der skal naturligvis være en sammenhæng mellem økonomi og opgaver.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig selvfølgelig, at Venstre mener, der skal være sammenhæng mellem prioritering af opgaver og så økonomi; det ville også have undret mig andet.

Mener Venstre så også, at Nordisk Råd skal være med til at foretage den prioritering, at Nordisk Råd altså skal have en større indflydelse på budgettet for Nordisk Råd, sådan at det ikke kun er 1 pct. af budgettet, man kan få lov til at flytte lidt rundt på, men at man rent faktisk har en reel dialog med Ministerrådet om, hvorvidt der bliver sat penge af til de opgaver, der bliver prioriteret? Eller skal man bare have lov til at komme med nogle påpegninger, og så beslutter Ministerrådet ellers, hvad der passer Ministerrådet, og siger bagefter, at de har haft en god dialog, for der var ikke nogen, der protesterede?

Mener Venstre, at vi rent faktisk skal have en reel dialog, og at Nordisk Råd skal have indflydelse på de økonomiske prioriteringer i forhold til de politiske prioriteringer, man foretager? Og vil Venstre eventuelt også være med til, hvis det viser sig, at man politisk prioriterer, at langt flere opgaver skal løses nordisk, at sætte flere penge af til det?

(Kort bemærkning).

Jens Christian Larsen (V):

Jeg kan erklære mig enig i fru Line Barfods betragtninger om, at Nordisk Råd skal have indflydelse. Jeg mener også, det er den udvikling, der er i gang.

Jeg husker ikke nøjagtig årstallet, men jeg mener, at der fra 1997 har udviklet sig en praksis, hvor der er en stærkere dialog imellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om budgettet.

Så det kan jeg bekræfte.

Formanden:

Så kan vi gå videre i ordførerrækken.

Ole Stavvad (S):

Tak til ministeren for redegørelsen. Sagt på det sprog, der tales, hvor jeg kommer fra, så synes jeg sådan set ikke, at den er så ringe.

Jeg vil så også godt sige til ministeren, at jeg synes, den bærer måske for stærkt præg af, at det er set meget snævert fra et ministerrådssynspunkt, og det kan jeg selvfølgelig i nogle henseender godt forstå.

Men der ligger jo faktisk i den opgave, vi har med den her debat, og med den redegørelse, som ministeren hvert år afgiver til Folketinget, en bredere opgave, nemlig at se bredere på det nordiske samarbejde. Og der vil jeg bare opfordre ministeren til, at når vi får redegørelsen næste år, så tænker man lidt bredere både i forhold til Østersøsamarbejdet, i forhold til det arktiske osv., som jo også er en vigtig del af det her, og at man måske også koncentrerer lidt flere kræfter i redegørelsen om det samarbejde, der er imellem ministerrådssiden og parlamentarikersiden.

Det, der gør det nordiske samarbejde til noget unikt, er jo, at vi har ministerrådssiden i et tæt samspil med den parlamentariske, og en ganske bred parlamentarisk forsamling, i form af Nordisk Råd, som mødes flere gange i løbet af året inden for det nordiske. Her synes jeg, at ministeren godt kunne bidrage til, at vi får en noget bedre sammenhæng.

Kl. 14.15

Så er det nordiske jo et eller andet sted blevet et stedbarn i mange sammenhænge, og vi får ofte spørgsmålet: Hvad laver I egentlig? Der synes jeg faktisk, at ministerens redegørelse giver en række gode svar, hvis man specielt går inden for de enkelte sektorområder og ser, hvad der arbejdes med, noget, der har en meget konkret betydning for en hel masse mennesker.

Da vi lever i en tid, hvor der jo er tendens til, at alt skal sættes på kroner og øre eller euro, eller hvad nu man betjener sig af, blev der for en god uges tid siden udgivet den nordiske statistiske årbog. Det er faktisk ganske spændende læsning for at se, hvor meget det nordiske stadig væk be-

tyder, selv om det ikke fylder så meget i den debat, man har.

Bare som et lille eksempel vil man kunne se, at af den samlede danske eksport går næsten en fjerdedel, næsten 25 pct., til de øvrige nordiske lande, og dermed er det næsten på linje med den samlede eksport, Danmark har til både Tyskland og Frankrig. Hvis man skal sætte kroner og øre på, hvad det betyder, at vi stadig væk holder fast i et tæt nordisk samarbejde, så har man et lille, godt eksempel der.

Også hvis vi ser et andet sted hen, nemlig hvor mange nordiske statsborgere der bor i andre nordiske lande, så kan man se i statistikken, at det er 264.000, der stadig væk har et statsborgerskab i et nordisk land, men har bosat sig i et andet nordisk land. Derudover er der så mange, der arbejder på kryds og tværs, og mange, som er flyttet rundt.

Derfor er det, vi arbejder med i forhold til det grænseløse Norden at sikre, at en lang række af de barriereproblemer, som almindelige mennesker, der arbejder, er blevet pensionerede, eller hvad det nu ellers handler om, har, kan blive løst på en endnu bedre måde.

Det nordiske er stadig væk et fælles hjemmemarked. Vi ved erhvervsmæssigt, at når man skal ud på eksportmarkedet, så er der mange, specielt små og mellemstore virksomheder, der starter i de andre nordiske lande, øver sig der, hvorefter de bliver i stand til også at gå længere ud i verden. Det er noget, der er ganske betydningsfuldt.

Derudover har det nordiske samarbejde jo ændret sig og er i gang med at ændre sig. Vi har det indennordiske, som vi har haft i de der 50 år, hvor det nordiske samarbejde har bestået i form af Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd. Men blikket er jo også vendt ud af Norden på en helt anden måde end tidligere i forhold til Østersøen, men også i det europæiske perspektiv.

Der arbejder både Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd i øjeblikket med, hvordan vores rolle er, hvad det er, vi kan, hvad det er, vi vil kunne give bidrag mere fra nordisk side i forhold til et EU med 25 og formentlig i løbet af nogle år endnu flere lande i det samarbejde.

Jeg mener, vi har et unikt udgangspunkt også her i det nordiske samarbejde, også med det, vi har bygget op over til de tre baltiske lande. Jeg tror, det er vigtigt, vi tænker Polen med ind i det også i forhold til et EU, som uundgåeligt, hvis det skal kunne bringes til at fungere med så mange lande, også bliver nødt til at tænke mere i

noget regionalisering, ikke i form af blokke, men i form af nogle samarbejds mønstre, for at det nordiske skal spille en rolle.

Det ved jeg at ministerrådssiden arbejder intenst med i øjeblikket. Det gør vi også i Nordisk Råds Præsidium. Jeg vil bare opfordre ministeren til, at han bidrager til, at vi også her får en bedre dialog mellem ministerrådssiden og parlamentarikersiden, at vi får vore nationale parlamenter med ind i hele den proces.

Jeg har kontakt med vores formand for Europaudvalget her i Folketinget, og forudsætningen for, at vi kan give det en merværdi, hvor vi ikke kommer til at gå i vejen, men hvor vi bidrager med noget, er, at vi får et tæt samarbejde med europaudvalgene i de nationale parlamenter.

Nordisk Råd er ikke egnet til at følge sager dag for dag. Nordisk Råd er efter min opfattelse, også sammen med de baltiske lande, egnet til at finde nogle vigtige langsigtede mål, hvor vi har fælles interesser og kunne lægge kræfterne sammen og flytte noget.

I den nordlige region, som vi tilhører, er der da faktisk noget at byde på. Når vi ser de europæiske statistikker, undersøgelser om, hvordan vi klarer os, så kan vi jo se, at i de fleste af dem kommer de tre nordiske EU-medlemslande, Finland, Sverige og Danmark, stort set altid ud i toppen. Derfor har vi noget at byde på, og vi har et udgangspunkt for en videre udvikling af vores egne samfund, men vi har også en mulighed for at præge det europæiske samarbejde på en måde, så den nordlige del af Europa kan være med til at spille en rolle med de værdier, den kultur og det, som vi sætter pris på, i udviklingen af vort samfund.

Kl. 14.20

Derudover er vi jo kendetegnet ved i Norden, at vi alle sammen bygger på universalmodellen, altså at man betaler til de goder, den velfærd, vi skal have, over skatten, og så kan man få trukket på den efter det behov, man har, hvor man andre steder jo mere bygger på forsikringsmodellen.

Derfor er en række af de problemer, de åbne grænser betyder for os, nogle problemer, som man har i de andre nordiske lande, og det er ikke kun Sverige og Finland, det er også Norge og Island, der er omfattet af de samme regler, sådan at vi der finder ud af, hvordan vi kan løse en række af de problemer i et fornuftigt fællesskab.

Så jeg har en stærk opfordring til ministeren – ikke bare den danske – at de tager det med i Ministerrådet, at vi prøver på at finde ud af, hvor-

dan vi kan få sammenhæng mellem det, der sker på ministerrådssiden og parlamentarikersiden. I det hele taget en generel opfordring til ministeren om, at han er medvirkende til, at vi får samarbejdet til at fungere bedre.

Jeg er stærkt forundret over, at man på ministerrådssiden har truffet beslutning om, at man vil lave NIB om, altså Nordisk Investeringsbank, der i parentes bemærket giver ca. 1 mia. kr. i overskud om året og dermed er med til at give et samlet overskud på hele det nordiske samarbejde. Det samarbejde går man ind og ændrer på trods af vedtægterne og fuldstændig uden nogen kontakt med Nordisk Råd.

Må jeg bruge mit sidste minut til at sige til ministeren, at jeg er ked af at sige, at jeg bestemt ikke er imponeret over den danske regerings indsats i det nordiske samarbejde. Det er næsten, som om den danske regering – i hvert fald mange af ministrene – absolut ikke prioriterer det nordiske. Man holder festtalerne, men gør i øvrigt ingenting.

Ministeren har selv afleveret en liste til mig over, hvordan danske ministre har deltaget i det samarbejde. Selv vores ansvarlige minister for det nordiske samarbejde har i de otte møder, der har været siden regeringsskiftet, kun deltaget i tre.

Vores finansminister, og vi har jo tre økonomiske ministre, har ikke deltaget i et eneste. Jeg vil opfordre til, at man lader vores skatteminister, som er en af de økonomiske ministre, gå ind – jeg ved, han har sjælen med – i stedet for at man bliver væk.

Vores økonomi- og erhvervsminister, der sidder både på boligområdet, energiområdet, forbrugerområdet og erhverv – eller det man i nordisk sammenhæng kalder næring – har ikke indfundet sig én eneste gang. Heller ikke, da han selv havde ansvaret for det nordiske samarbejde.

Det er uacceptabelt, og derfor er jeg da glad for, at statsministeren har lovet at give en henstilling på et ministermøde til sine ministre om, at de skal passe det nordiske samarbejde. Hvis det er sådan, at vi vil noget med det her, så er det noget med, at vi skal have et ordentligt samarbejde mellem ministerrådssiden og parlamentarikersiden, at begge parter tager det alvorligt, men også at vi får inddraget Folketinget på områder for område, hvor der virkelig er noget at følge op.

Der er perspektiver, der er muligheder, der er, hvis vi har engagement og vil afsætte kræfterne,

nogle muligheder for, at vi virkelig kan flytte noget inden for det nordiske. Desværre er oplevelsen, også i de andre nordiske lande, at den danske regering ikke yder sit bidrag.

Det håber jeg man vil spore ind på, så man kommer til det i fremtiden.

Formanden:

Så er det fru Jette Jespersen som ordfører.

Jette Jespersen (DF):

Jeg takker for ministerens skriftlige redegørelse.

Sverige har som sagt haft fokus på integration mellem de nordiske lande og nærområderne sammen med EU under sit formandskab. Herunder har indvandrernes forhold vedrørende deres deltagelse i integration i samfundet været sat på dagsordenen i nogle af udvalgene, hvilket vi jo også har set og fortsat vil se i Folketinget.

Med hensyn til Norrbackrapporten om videreførelse af de igangsatte bestræbelser på at fjerne grænsehindre mellem de nordiske lande, ja, så mener vi i Dansk Folkeparti, at hindringen for virksomheder, der ønsker at samhandle på tværs af landegrænser i Norden, selvfølgelig skal fjernes. Herved fremmes den frie handel og konkurrence bedst muligt.

Kl. 14.25

Dansk Folkeparti er tilfreds med den tradition, der findes for udarbejdelse af lovforslag på Justitsministeriets område, der henviser til relevant lovgivning i de øvrige nordiske lande, og at der foregår informationsudveksling af aktuelle problemstillinger de nordiske lande imellem. Vi kunne dog ønske os et meget stærkere politisamarbejde for at forhindre den kriminalitet, der foregår hen over grænserne med udløb i de østeuropæiske lande. Det kan være for at forhindre handel med narkotika, trafficking af børn og kvinder, der tit og ofte bliver misbrugt til prostitution, og for at stoppe de organiserede tyvebander, der ustandselig drager på togt fra land til land.

Vi kan nu nok ikke forvente, at denne trafik bliver mindre, når de baltiske lande og Polen bliver medlemmer af EU, og de åbne grænser bliver en realitet. Vi mener derfor, at dialog med nærområderne, altså de baltiske lande og Nordvestrusland, er påkrævet, hovedsagelig med den overordnede målsætning, der omhandler fred og stabilitet. Men vi må ikke glemme, at disse lande ikke er og vel aldrig bør blive medlemmer af Nordisk Råd.

På skatteområdet og pensionsområdet ønsker vi i Dansk Folkeparti også, at borgerne i de nordiske lande får mulighed for bedre oplysning om de respektive lande, så borgere, der ønsker at pendle eller bosætte sig i et andet nordisk land, nøjagtigt ved, hvordan de faktiske forhold er på det sted, hvor de eventuelt ønsker at bosætte sig.

Med hensyn til forskning mener vi, at det er væsentligt med et samarbejde, selv om det fremover hovedsagelig skal bygges på nationale prioriteringer og begrænset nordisk medfinansiering.

På uddannelsesområdet kan det være godt med samarbejde, men her mener vi, at hvis uddannelseslandet selv mangler pladser til egne borgere, må de komme først. Her tænkes for Danmarks vedkommende bl.a. på medicinstudiet, hvor danskere bør have fortrinsret i Danmark. Det samme gælder selvfølgelig svenskere i Sverige osv. i de nordiske lande.

Nordisk Råd skal være meget varsom med at sprede sig for meget. Herved kan ideen let forsvinde. Måske er ideen allerede væk, nu hvor flere af de nordiske lande er underlagt EU. Ja, vi kan jo sætte spørgsmålstegn ved, om det er en form for nostalgi, og om samarbejdet i fremtiden skal foregå på et andet plan.

Dansk Folkeparti havde nu gerne set, at det nordiske sammenhold havde været en stærk modpol til EU i særlige sager. Det er jo ikke sikkert, at de direktiver, der udstedes, passer til det nordiske. Syd og Nord bygger trods alt på forskellige kulturer.

Vi bør vel også tage hensyn til de nordiske lande, der ikke er medlemmer af EU. Det kunne måske hjælpe, hvis vore fagministre viste sig lidt mere til de relevante møder i nordisk regi; det så Dansk Folkeparti gerne.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har et spørgsmål til fru Jette Jespersen:

Hvis vi begge prøver at tænke tilbage på sessionen i Nordisk Råd i Helsingfors sidste år, så er jeg sikker på, at fru Jette Jespersen vil kunne huske, at vi begge – i øvrigt sammen med repræsentanterne også for de to regeringspartier, Venstre og De Konservative – stemte for en opfordring til regeringen om at sørge for, at vi lavede regler, så bankgebyrer ikke gør det umuligt eller urimelig dyrt at overføre penge de nordiske lande imellem.

Jeg står her med en afregning, som en af vores kolleger, hr. Per Kaalund, har givet mig. Den er dateret den 1. oktober, hvor BG Bank – men de er såmænd ikke værre end andre – har taget 100 kr. for at overføre sådan en god tusindkronesedel til Sverige.

Kl. 14.30

Regeringen vil tilsyneladende ikke gøre noget; det er faktisk den danske regering, der mere end nogen anden er proppen i hullet. Hvis vi skal kunne følge op, hvis det nordiske skal betyde noget, så er vi også nødt til at følge op på det, vi beslutter i Nordisk Råd. Vil Dansk Folkeparti være med til at sige til den danske regering, også hvis det i givet fald er nødvendigt med stemmer her i Folketingssalen: Nu skal der ske noget, og det pålægger vi regeringen?

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Jeg mener selvfølgelig, at alt, hvad der kan hjælpe vores handel, skal vi se på; især er det, som hr. Ole Stavad også sagde i sin tale, mange af de små firmaer, der netop har glæde af det her, og selvfølgelig vil vi være med til at se på det, også her i salen.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Tak for et positivt svar, som jeg var glad for, men det lød i mine ører lidt uforpligtende. Det bør vel ikke være noget problem, når nu vi har trykket på de grønne knapper, dengang vi sad i parlamentet oppe i Helsingfors, det har fru Jette Jespersen, det har jeg, det har hr. Jens Christian Larsen, det har hr. Kaj Ikast, det har alle de danske medlemmer af Nordisk Råd fra alle partigrupperne, så skulle det vel ikke være en uoverkommelig opgave for Dansk Folkeparti at lave en alliance med os – Venstre og De Konservative går vi jo ud fra vil stemme for – og så sige til regeringen, at nu skal det her problem løses, som vi har pålagt jer.

Derfor vil jeg spørge konkret: Vil Dansk Folkeparti stemme for et sådant initiativ helt i overensstemmelse med det, man stemte for i Helsingfors sidste år i oktober?

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Det vil Dansk Folkeparti gerne.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for en fyldig og god redegørelse om det nordiske samarbejde.

Som ministeren anførte i sin indledning, er der gået godt et halvt århundrede, siden de nordiske lande indledte samarbejdet i Nordisk Råd. Dengang, i midten af forrige århundrede, så verden i næsten enhver henseende anderledes ud, end den gør i dag. Det var i NATO's og FN's spæde barndom, og det var før, der var tænkt på EU – i hvert fald før tankerne havde fået realitet. Det er derfor helt naturligt, at betydningen af det nordiske samarbejde har ændret sig ganske meget over tid, men også i dag er arbejdet i Nordisk Råd af betydning, både for medlemslandene og for vores naboer.

For de nordiske lande betyder det bl.a., at Norden har udviklet sig til et udvidet hjemmemarked for en lang række brancher, og at grænserne mellem landene i mange andre henseender i praksis er ikkeeksisterende.

Men desværre består der stadig en række grænsehindre, som gør det vanskeligt for borgere og virksomheder at operere hen over grænserne. Skiftende regeringer i landene og skiftende formandskaber har sat dette problem på dagsordenen, uden at det af den grund er blevet løst. Det svenske formandskab har for at intensivere arbejdet på dette område udpeget tidligere statsminister Poul Schlüter til formandskabets særlige repræsentant med henblik på at fremlægge konkrete forslag til nedbrydelse af grænsehindringerne.

Jeg tror, vi alle har bemærket redegørelsens ord om, at:

»Det svenske formandskab håber at kunne fremlægge en redegørelse om problemet med konkrete løsningsforslag til Nordisk Råds 55. session«.

Hvis der nu virkelig kommer konkrete løsninger, så må vi sige, at Poul Schlüter fortjener ros og anerkendelse for sit arbejde, et arbejde, han har givet sig i kast med med vanligt engagement.

Jeg sagde indledningsvis, at arbejdet i Nordisk Råd er af betydning også for vores naboer. Her sigter jeg naturligvis til de baltiske lande og til Nordvestrusland. De baltiske lande står over for optagelse i NATO og EU, og Nordvestrusland har kæmpemæssige problemer ikke mindst af miljømæssig art, der skal løses i de kommende år. I begge disse processer kan Nordisk Råd og de nordiske lande forhåbentlig være en støtte.

Kl. 14.35

Endelig betyder det nordiske samarbejde, at vi i EU tilsammen kan tale med en stærkere nordisk stemme. Selv om ikke alle de nordiske lande er med i EU, og selv om der ikke er en helt formaliseret og aftalt enighed i EU-spørgsmål, så er vi dog her en gruppe lande med en meget ens opfattelse af en lang række ting og med ens parlamentarisk tradition for et betydeligt værdifællesskab.

Lad mig sammenfattende sige, at der stadig også i det 21. århundrede er resultater at opnå i det nordiske samarbejde.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt spørge den konservative ordfører, fru Else Theill Sørensen, om ikke hun er enig med mig i, at det er et problem, at regeringen i en eller anden udstrækning er i gang med at melde sig ud af det nordiske miljøsamarbejde.

Vi har haft en tradition for nordisk at tage initiativer på det her område, som endda har vist sig ifølge de evalueringer, der ligger, at give en faktor 10-gevinst, altså hver krone, der er investeret, siger evalueringerne, har givet et miljøafkast, der svarer til ti gange så meget, som hvis man havde lavet investeringer herhjemme.

Vil fru Else Theill Sørensen ikke være med – Det Konservative Folkeparti har jo gode traditioner inden for miljøområdet, også for samarbejde med os andre – til at sige, at vi ikke vil se Danmark som et andenklassens medlem i nordisk sammenhæng i forhold til miljøudviklingsarbejdet?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil ikke svare hr. Ole Stavad fuldstændig konkret på det, men jeg ønsker naturligvis ikke, at Danmark hverken på miljøområdet eller på noget som helst andet område i det nordiske samarbejde skal være nogen andenklassens partner eller andenklassens medspiller. Jeg ønsker, at Danmark fuldt og helt skal deltage i det arbejde, der er, også i Nordisk Råd.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har forståelse for, at det kan være svært for fru Else Theill Sørensen at give et mere konkret svar nu, men jeg synes egentlig, at det var en meget klar og meget positiv tilkendegivelse.

Virkeligheden er jo, at man taler om at fortsætte med det, man kalder NEFCO, der er Det Nordiske Miljøinstitut, fortsætte deres programarbejde fra 2004 til 2007, hvor der skal foretages nogle indskud, som ikke er særlig voldsomme, jeg tror, det er 6-7 mio. kr. pr. år fra dansk side, hvor der er tilsagn fra alle de øvrige fire nordiske lande, men hvor Danmark siger nej. Det mener jeg ikke er acceptabelt.

Den danske regering siger, at der ikke er brug for det, men det er jo meget underligt, at fire andre lande mener, der er brug for det; og det forarbejde her blev i øvrigt gjort før regeringsskiftet med Danmark som en stærk, aktiv deltager. Derfor vil jeg godt opfordre Det Konservative Folkeparti til, at den positive tilkendegivelse, der kom for et øjeblik siden, finder vi ud af, hvordan vi i fællesskab kan følge op på det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes også, at det var positivt, hvad vi hørte fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg har stor forståelse for det, hvis man ikke kan alle de konkrete tekniske ting omkring investeringerne, men jeg vil gerne høre mere generelt, om De Konservative vil være med til at sikre, at Danmark ikke ensidigt eventuelt på andre områder inden for det nordiske samarbejde begynder at trække sig ud, men at vi fastholder, at Danmark skal være mindst lige så meget med i det nordiske samarbejde, som vi har været hidtil, og at vi derfor heller ikke begynder på andre områder end dette ensidigt fra Danmarks side at ville trække os ud eller meddele, at vi ikke vil være med.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Lad mig starte med at svare fru Line Barfod: Om end det lyder som et ret enkelt spørgsmål, så tror jeg ikke, det står i min magt at give en garanti for, at det der ikke vil ske.

Til såvel hr. Ole Stavad som fru Line Barfod vil jeg sige, at med hensyn til miljøområdet forventer jeg egentlig, at miljøministeren nu eller på et senere tidspunkt vil svare på spørgsmålet på regeringens vegne.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er godt klar over, at det ikke står i De Konservatives magt og slet ikke i fru Else Theill Sø-

rensens magt at give en garanti for, at alt, hvad man kunne forestille sig at den nuværende regering kan finde på, ikke vil ske.

Men det, jeg ville høre, var, hvad De Konserveratives holdning er, og om De Konservative fortsat vil gå ind i det nordiske arbejde med den holdning, at Danmark skal være med, og at vi ikke skal begynde at trække os ud på nogen punkter, men fortsat skal være med og fortsat skal indgå, og at man, hvis man har overvejelser om, at der er nogle områder, der skal laves om, så tager en forhandling inden for det nordiske samarbejde frem for bare ensidigt at meddele, at Danmark ikke vil være med længere.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Da det nu er sådan, at både hr. Ole Stavad og også den sidste spørger her har været lidt inde på NEFCO ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Line Barfod.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

... fru Line Barfod, så lad mig starte med at sige, at Danmark ikke har planer om at trække sig ud af NEFCO. Danmark vil fortsat opretholde sit indskud i NEFCO. Det vil sige, at det, vi taler om, er grundkapitalen og miljøudviklingsfonden, og det udgør jo samlet 211 mio. dkr., som er indskud siden selskabets start i 1990.

Der skal ikke herske tvivl om, at NEFCO gør et både betydningsfuldt og nyttigt arbejde. Jeg synes faktisk, at NEFCO har skabt gode resultater for miljøet i de lande, NEFCO arbejder i. Det er vigtigt fortsat at nyttiggøre den viden og erfaring, som NEFCO har oparbejdet, og at NEFCO fortsætter sin virksomhed i de kommende år.

Når det er sagt, må jeg så også samtidig tilføje, at det er min helt klare opfattelse, at der ikke er behov for yderligere indbetalinger til NEFCO efter 2003, for at NEFCO uhindret kan fortsætte sin virksomhed. NEFCO har allerede et betydeligt kapitalgrundlag på godt 100 mio. euro og en betydelig likviditet, så der er således et ganske godt grundlag at arbejde videre på, uden at det er nødvendigt at tilføre yderligere midler til NEFCO.

Efterhånden som NEFCO afvikler sine projekter, vender midlerne tilbage til NEFCO – det er jo det gode ved det – og styrker dermed kapitalgrundlaget for investeringer i nye projekter. NEFCO bør derfor nu finansielt hvile i sig selv.

Med optagelsen af de nye lande er der også en ny situation for NEFCO. De nye EU-lande vil modtage betydelige midler fra EU's fonde også til investeringer i miljøprojekter, og det er den danske opfattelse, at der bør være et umiddelbart ophør af nye NEFCO-investeringer i disse lande, når de tiltræder EU den 1. maj 2004.

I Danmark er det jo besluttet, at IØ-fonden, Fonden for Investering i Østeuropa, der tilbyder samme type finansiering som NEFCO, skal ophøre med at foretage nyinvesteringer i de kommende EU-lande fra og med ovennævnte dato. Denne beslutning blev, som det er oplyst over for mig, taget under den forrige regering af IØ-fondens bestyrelse efter henstilling fra daværende udenrigsminister hr. Mogens Lykketoft. Og jeg mener, der bør træffes en tilsvarende beslutning for NEFCO's vedkommende. En sådan beslutning vil medføre, at den landekreds, der tegner sig for langt størsteparten af NEFCO's investeringsportefølje, ca. 90 pct. af porteføljen, falder bort, og herefter er det primært Rusland, der er tilbage. Det kan ikke forventes, at Rusland umiddelbart vil kunne matche en så stor del af investeringsporteføljen, og det understøtter det danske synspunkt om, at der nu er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til, at NEFCO kan køre videre uden yderligere kapitaltilførsel.

Desuden må Rusland, i takt med sin øgede økonomiske styrke, fremover påtage sig en større egenfinansiering af miljøinvesteringerne, og det bør også tages i betragtning, at de nye EU-lande vil få adgang til betydelige EU-fondsmidler bl.a. til finansiering af miljøprojekter.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu kan det jo være, at miljøministeren har adgang til nogle oplysninger, som vi andre ikke har adgang til, men jeg har i hvert fald ikke hørt noget om, at der pludselig ikke længere skulle være miljøproblemer i de baltiske lande og Rusland. Tværtimod synes jeg stadig, at det, man hører, lyder, som om der fortsat er væsentlige miljøproblemer at tage fat på, og at der sådan set er brug for langt flere midler end dem, som vi er i stand til at skaffe fra de nordiske lande, men at de midler, vi kan stille med fra de nordiske lande, trods alt, som hr. Ole Stavad redegjorde for før, har meget stor betydning.

Man kunne sige rent egoistisk, at det jo har betydning for vores egne forhold, da forurening fra de baltiske lande og Rusland dels ender i Østersøen og i de fisk, vi skal spise, dels i luften,

som vi indånder, når den kommer herover. Så sådan rent egoistisk kunne man sige, at de penge, vi investerer der, har temmelig stor betydning for vores livskvalitet. Derfor vil jeg gerne høre, hvorfor miljøministeren ikke længere mener, at der er behov for at have øgede investeringer der.

Så vil jeg gerne høre, hvis det er Danmarks holdning, hvorfor man så ikke over for de andre nordiske lande fremfører den holdning, og hvad det så er, der gør, at de andre nordiske lande mener, at der fortsat er behov for investeringer i det her område.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil da egentlig godt takke for, at miljøministeren prioriterer at være til stede under den her debat, for det er jo ikke helt uforudsigeligt, at det spørgsmål dukker op.

Jeg forstår altså ikke, at den danske regering efter at have været med til at forberede en fortsættelse af programmet, været med til at forberede, at der skal yderligere indskud ind, og hvor der er fire lande, der tilsyneladende har en helt anden vurdering end den danske regerings, så pludselig vender på en tallerken og siger, at de ikke vil være med til at bidrage.

Jeg synes, ministeren har et problem, og jeg synes, Danmark har et problem, for det er jo Danmark, der som deltager i det nordiske samarbejde kommer til at undgælde for ikke at kunne være fuldgyldigt med i det nordiske miljø-samarbejde, som har været så succesfuldt hele tiden. Derfor synes jeg ikke, ministeren har givet noget ordentligt svar på, hvad det er, der får Danmark til at melde sig ud af det samarbejde.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg har også et par spørgsmål til miljøministeren omkring miljøprojekterne, som kører i det nordiske, hvor jeg også synes, det ville være pinligt, om Danmark stod uden for og de fire andre fortsatte med det mindre kapitalindskud. Kan ministeren oplyse, hvor mange kroner det drejer sig om i danske kroner? Jeg mener, det ligger i størrelsesordenen 6 mio. kr., for at man kunne nå en nordisk enighed.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er korrekt, som det er blevet fremført i andre sammenhænge, at en fortsættelse af disse miljøprojekter i de baltiske lande skulle være konkurren-

ceforvridende i forhold til EU-bestemmelserne, idet jeg har forhørt mig i de andre nordiske lande, specielt Sverige og Finland selvfølgelig som EU-medlemmer, og de mener ikke, at der ligger nogen konkurrenceforvridning i at fortsætte med projekter i de baltiske lande.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Til spørgsmålet om, hvorvidt der skulle foreligge noget konkurrenceforvridende, vil jeg kun sige, at det ikke over for mig er oplyst, at det skulle der gøre. Så jeg må simpelt hen sige, at vi gerne vil undersøge det, men min umiddelbare reaktion er, at det gør der ikke – for mit vedkommende har det i hvert fald ikke været det, der har været årsagen.

Der bliver spurgt til, hvorfor man så alligevel vil træffe den her beslutning. Som jeg allerede har sagt, er det min helt klare opfattelse, at NEFCO nu har opbygget et godt og solidt fundament til uhindret at fortsætte sin virksomhed. Der er simpelt hen ikke behov for yderligere kapitaltilførsel.

Så er det sådan set ikke så afgørende, hvad beløbet er; det er mere afgørende, om man behøver flere penge her. Som jeg allerede har nævnt, har vi i Danmark som en konsekvens af EU-udvidelsen besluttet, at den danske IØ-fond ophører med at investere i de nye EU-lande. Grundlaget for den beslutning er, at en fortsættelse af IØ's investeringer i de nye EU-lande kan opfattes som konkurrenceforvridning, siger nogle, så fremt en statsinstitution støtter investeringer via aktietegning eller risikovillige lån i det indre marked.

Men jeg er klar over, at her kommer en debat ind, hvor man skal have det analyseret. Jeg vil gerne sige i dag, at vi gerne vil bede om at få det undersøgt, for jeg synes også, det er et rigtigt spørgsmål at stille her: Har det nogen betydning? Så det vil jeg gerne melde ud i dag at vi undersøger og vender tilbage med.

Jeg vil så sige til det med investeringer, som fru Line Barfod sagde man har behov for: Man skal bare huske, at de nye EU-lande jo får nogle store summer stillet til rådighed gennem deres strukturfonde. Tilbage er så kun Rusland. Jeg er enig i, når man siger »kun«, at det stadig væk er meget store investeringer i Rusland; det er jeg enig i, men man må altså også huske på, at der endnu er midler tilovers til at investere, og jeg synes, at det er dem, der skal bruges dér.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har også holdt meget tæt kontakt med NEFCO og NEFCO's ledelse gennem direktør Harro Pitkänen, og jeg må bare sige, at den fremstilling, som ministeren giver, altså ikke svarer til NEFCO's egen vurdering af mulighederne for at fortsætte deres virksomhed. Og med det kendskab jeg har til de fire øvrige regeringer, er det heller ikke på nogen måde mit indtryk, at pengene sidder løst i lommen på dem, sådan at hvis der var penge nok i NEFCO, ville de bevilge for en kommende 3-års-periode, for en kommende programperiode.

Så ministeren står med en holdning, der er i modsætning til fire andre regeringers og i modsætning til den ekspertise, der skal forvalte det her. Ministeren er i gang med at melde Danmark ud af et vigtigt nordisk miljøsamarbejde. Det er ikke acceptabelt, og jeg håber, der vil være et flertal her i Folketinget, der vil være parat til at træffe en anden beslutning, eller sagt på en venligere måde: hjælpe ministeren med at træffe en klogere beslutning, som han efterfølgende vil blive glad for.

Så vi vil gerne hjælpe ministeren i forhold til finansministeren, hvis det er der, problemet ligger.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg takker for miljøministerens konstatering af, at der ikke er tale om konkurrenceforvridning i forhold til EU. Det synes jeg er en væsentlig konstatering.

I relation til de tre baltiske lande er det jo bekendt, at der har været en del førtiltrædelsesmidler, altså før de tre baltiske lande bliver medlem af EU, har der været en del penge også på miljøområdet. Mit spørgsmål er følgende: Har den danske regering overvejet med hensyn til førtiltrædelsesmidlernes bortfald, nye EU-midlers tilkomst, den nordiske indsats osv., om den samlede danske indsats i forhold til de baltiske lande på miljøområdet med de beslutninger, regeringen lægger op til, er uændret økonomisk, ringere økonomisk, eller får de baltiske lande mere økonomisk? Har man været enig i den overvejelse?

Et sidste, lille spørgsmål er, om ikke ministeren lægger vægt på, når man træffer beslutninger i de nordiske lande og i Nordisk Råds sammenhæng, at det er fem lande, der når til konsensus og enighed, og at man holder meget, me-

get få afstemninger om de konkrete projekter. Er det ikke af værdi for den danske regering også at kunne se en enighed dér frem for at gå ene-gang?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstod ministerens svar sådan, at ministeren mente, at der stadig var store miljøproblemer i de baltiske lande og Rusland, men at ministeren åbenbart mente, at der kom så store midler fra EU til de baltiske lande, at det slet ikke var nødvendigt med midler fra de nordiske lande læn-gere, og at Rusland ikke rigtig var i stand til overhovedet at have miljøprojekter nok til at opfange midlerne fra de nordiske lande.

Det forstår jeg ikke helt, når man tager i betragtning, som ministeren også selv sagde, hvor stort Rusland egentlig er. Selv om vi så kun taler om Nordvestrusland og den del, som Nordisk Råd arbejder i, er det dog et betragteligt område med ganske betragtelige miljøproblemer og rigeligt at tage fat på med de beskedne midler, vi trods alt i den sammenhæng har fra de nordiske lande.

Igen mangler jeg lidt at få svaret på, hvorfor Danmarks holdning afviger så meget fra de øvrige regeringers i de nordiske lande, og hvorfor den danske regering så ikke forsøger at nå frem til en samlet holdning fra de nordiske landes side, i stedet for at man bare ensidigt melder sig ud af samarbejdet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil starte med at svare fru Line Barfod. Vi har sådan set forsøgt på, om vi kunne nå til et kompromis. Jeg har også mødtes og talt med miljøministrene. Der har jeg så også sagt, at set fra vores vindue er der ingen grund til, at vi fortsætter efter 2003 med at betale yderligere midler ind, for de nye lande, som kommer ind i EU nu, har jo tegnet sig for den betydeligste del af hele miljøudviklingsfondens projektportefølge. Derfor vil det også kunne mærkes i efterspørgslen af miljøfondens midler, at de lande falder bort. Det vil også uden tvivl begrænse behovet for at tilføre fonden yderligere midler. Der er det, jeg siger, at så er det Rusland, der er tilbage, og her må vi stille krav om, at Rusland også deltager med øget egenfinansiering i det.

Så jeg mener bestemt, at det er et spørgsmål om at gå ind og vurdere det her og så også sam-

tidig sige, at det jo er sådan, at der er midler til at gennemføre de her projekter.

Jeg skal lige sige til hr. Per Kaalund, at det, jeg svarede på, var IØ. Jeg sagde, at grundlaget for den beslutning er, at en fortsættelse af IØ's investeringer i de nye EU-lande kan opfattes som en konkurrenceforvriddning, såfremt en statsinstitution støtter investeringer via aktietegning eller risikovillige lån i det indre marked. Så siger jeg, at nogle vil sige, at NEFCO også er en sådan institution, der investerer statslige midler osv. Og der er det, jeg siger, at det ved jeg simpelt hen ikke godt nok rent juridisk om det er eller ej, og det er det, jeg giver tilsagn om, at jeg kommer tilbage og vurderer. Men over for mig er det oplyst, at man i IØ har sagt, at sådan er forholdene dér. Bare så vi lige forstod hinanden fuldstændig.

Kl. 14.55

Så vil jeg kun sige, at vi altså har et godt forhold til de andre miljøministre, men det betyder jo ikke, at vi ikke kan gå ind og sige til hinanden, om vi nu også mener, at der skal tilføres yderligere ressourcer.

Vi har også forsøgt med et kompromis, hvor vi har sagt: Det kunne jo være en idé, at de lande, der ville gå videre, går videre, men det er jo ikke sådan, at der ikke er midler til rådighed, det er jo ikke sådan, at de her penge ikke kommer tilbage igen, de er jo revolverende, og det er det gode i det, sådan at man igen kan bruge dem til nye projekter.

Jeg synes i hvert fald, det er en god idé, at vi lige starter med at se, hvordan det udvikler sig, og det er altså vores vurdering.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu har jeg siddet og lyttet til miljøministeren, og jeg må altså sige, at miljøministeren har en dårlig sag. Miljøministeren kan ikke komme uden om, at han har været med til at splitte et sammenhold i Norden ad – det er jo det, der ligger fuldstændig klart.

Det eneste, jeg har manglet i den her debat i forhold til debatten om Nordvestjysk Folkecenter sidste år, er, at man havde fremført sygehuse og de ældre i forbindelse med at kunne skaffe de penge, som man ikke mente, at man ville være med til at give til det nordiske samarbejde omkring det nordiske miljø.

Det kan godt være, at ministeren mener, at man gør Norden en bjørnetjeneste. Jeg mener, at hvis vi begynder på den her måde, så begynder

vi at lukke op for, skridt for skridt, at det hele kan gå i opløsning, og det kan jo ikke være meningen, at det er det, man vil nå i en borgerlig regering, at man kan nå frem til, at man skridt for skridt vil prøve, om man kan få splittet det nordiske samarbejde ad, når det er det modsatte, vi har stærkt brug for, netop, som det også er sagt, over for Baltikum og også over for Rusland senere.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er sikkert ikke muligt at klarlægge de tekniske foranstaltninger omkring det, vi diskuterer her med den revolverende fond osv., men det er jo netop derfor, det her ikke kan være statsstøtte, for i det øjeblik, det måtte være udtryk for, at det er noget værd, så sælger man, og pengene kommer tilbage, men pengene kommer jo først på et tidspunkt, hvor tingene er inde i en gænge, så det er til at sælge.

Jeg har et spørgsmål til ministeren, når han siger, at så skal man stoppe fuldstændig med at investere på det tidspunkt, hvor de baltiske lande bliver medlemmer. Jeg har ikke forstået, at de øvrige nordiske lande har truffet tilsvarende fuldstændig dramatiske beslutninger. Der er jo ingen tvivl om, at der skal ske en udfasning, det skal der vel også i de andre lande, men da det her er et samarbejde mellem fem lande, kan ministeren vel ikke diktere fra dansk side, at det skal foregå på en bestemt måde. Er de øvrige lande enige med den danske regering i den præmis i forhold til NEFCO's arbejde, at pr. 1. maj 2004 vil der overhovedet ikke gå noget som helst i gang? Er der enighed om det, eller er de andre landes forudsætning også dér en anden end den danske regerings?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Nu havde miljøministeren nok ikke tid til at besvare det ene af mine spørgsmål, så derfor vil jeg lige gentage det, og det er spørgsmålet om, hvorvidt den samlede danske indsats efter alle disse plusser og minusser – fortiltrædelsesmidler i relation til EU; efter at de bliver medlemmer af EU; om der kommer penge i; om der stadig væk kommer nogle danske penge i; nordiske penge – er større eller mindre i kroner i forhold til de baltiske lande, end den har været gennem de senere år.

Så vil jeg gerne yderligere spørge: Er det indgået i regeringens og ministerens overvejelser, at

den tidligere præsident for Nordisk Råd, det højtærede medlem af denne forsamling, nuværende skatteminister Svend Erik Hovmand, har arbejdet betydeligt i sin præsidentperiode også i Nordisk Råd på problemerne omkring Kaliningrad? Nu taler vi hele tiden om Rusland, og det er selvfølgelig Nordvestrusland, men der ligger jo Kaliningrad som en miljøbombe ud over alle, havde jeg nær sagt, beregninger og alt muligt, og den miljøministeren vel også være bekendt med. Og ville det ikke være rigtigt, hvis man, ifald man måtte reducere indsatsen i de baltiske lande, så for de samme penge kunne oprioritere indsatsen i Nordvestrusland og ikke mindst i Kaliningrad af hensyn til Østersøen og miljøet omkring Danmark?

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil starte med at sige, at jeg forholder mig til NEFCO, fordi NEFCO hører under det område, som jeg som miljøminister har.

Jeg vil bare sige, at når man nu diskuterer, hvor mange penge der er til rådighed, så synes jeg, man skal huske på, at NEFCO i dag har et så betydeligt kapitalgrundlag, at vi taler om godt 100 mio. euro og en betydelig likviditet, som vi i hvert fald har fået oplyst.

Derfor vil jeg kun sige, at det her jo er noget, der er foregået gennem en debat, hvor også Danmark ved flere møder har tilkendegivet, at vi ikke mener, vi skal fortsætte med yderligere indbetalinger. Det er jo ikke sådan, at vi ikke skal fortsætte med NEFCO. Den skal jo stadig væk fortsætte, men skal det være med yderligere indbetalinger? Det er det, vi har diskuteret.

Og omkring det, som hr. Ole Stavad spørger om: Er det sådan, at de andre lande har besluttet det?, så ved jeg det faktisk ikke. Jeg ved kun, hvad jeg for mit eget vedkommende siger på regeringens vegne her, at jeg synes, det lyder logisk, at de lande, når vi laver strukturfonde i EU, så også får fra de fonde til at lave miljøprojekter. I hvert fald ved jeg, at der jo er steder, hvor man har anført, at det i hvert fald ikke ses tit, at man bilateralt inden for EU-familien støtter hinanden. Så jeg synes, at det er den måde, man skal angribe det på.

Omkring det, om det er større eller mindre eller det samme: Jeg vil ikke kunne svare på, hvor de tal ligger henne, men jeg er i hvert fald klar over, at der er nogle store strukturfonde, som landene nu får adgang til.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Først tak til ministeren for redegørelsen.

Jeg må bedrøve ministeren med, at jeg jo må fortsætte der, hvor den tidligere debat lige slap. Jeg er nødt til at starte med det problem, som redegørelsen ikke siger noget om, nemlig den danske regerings svigtende engagement i det nordiske samarbejde. Det er ikke blot problemet med, at de danske ministre kun sjældent er mødt op – det er jo et forhold, som hr. Ole Stavad tidligere i dag detaljeret og udmærket har redegjort for, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på her. Jeg skal kun sige, at der er noget, der tyder på, at statsministeren har stoppet den slendrian.

Jeg synes også, at det i retfærdighedens navn skal siges, at det er ikke den nuværende samarbejdsminister, der har det største ansvar i den forbindelse.

Men den danske regering er faktisk en aktiv bremse for nordiske initiativer. Danmark sagde nej til at huse Norrbackadministrationen, hvis det ikke gav »overhead«, som Biblioteksstyrelsen kaldte det. Danmark lancerede ensidigt sprogtest for studerende – det er vel en sag, som forhåbentlig opgives – og Danmark droppede indgående fællesnordiske aftaler om investeringer, især i Nordvestrusland, via bl.a. NEFCO-miljøpatruljen, som vi lige har haft en større debat omkring.

Undervejs i den debat var jeg lige ved at tro, at miljøministeren var ved at give et løfte om igen at se på denne sag, men jeg tror nok, at jeg var lidt for optimistisk, da det kom til stykket. Der var vist ikke så forfærdelig meget løfte i det, miljøministeren sagde.

Jeg synes, det er ærgerligt, at det ender med, at vi i Danmark reelt går ind og lægger en stor bremse på, at vi kunne få et forbedret miljø, og at vi gør det af hensyn til, ja, formodentlig et skattestop, som er det, der reelt står bag, og at vi derved lægger hindringer for det nordiske samarbejde. Det synes jeg er utrolig ærgerligt.

Jeg synes, det er træls, at det er sådan, at redegørelsen har en masse fine ord om det nordiske samarbejde, men at der i praksis jo er en del områder, hvor man langtfra lever op til de fine ord. Er det, fordi ministeren er flov over Danmarks rolle, at han forbigår den i redegørelsen? Hvis det er tilfældet, så er det da altid noget.

Kl. 15.05

Jeg har også bemærket, at mine danske Nordisk Råd-kolleger fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti holder lav profil i de her sager.

Så til selve redegørelsen. Vi finder, det er godt og vigtigt, at der gøres en del ud af arbejdet med grænsehindringer. Det er meget tiltrængt. Det har vi forsøgt i en del år. Men vi synes, det er en god model, at den tidligere statsminister tager kontakt på ministerplan hen over grænser og bureaukratier.

Jeg vil godt sige i den forbindelse, at den socialistiske grønne gruppe ikke hele tiden har været stærk tilhænger af det, men vi tror på, at der kan blive noget fornuftigt ud af det nu, og vi ser frem til at se resultatet af det arbejde, der bliver udført.

Et eksempel på ungdomsområdet: Min venstregrønne gruppe foreslog, at vi fik vedtaget i Helsingfors sidste år, at der rekommanderes en målrettet oplysningskampagne for at kunne tage et nordisk uddannelsesår i et andet nordisk land end hjemlandet. Den ret er godt nok 10 år gammel, men nu oplyser Ministerrådet i sin allersejeste melding, at man er på vej med en informationsstrategi, der kan synliggøre ordningen, og vi vil hilse det meget velkommen, at det bliver sådan.

På uddannelsesområdet påstår beretningen, at NORDPLUS-junior, støtteprogrammet for bl.a. folkeskolen, i fremtiden bliver mere synligt og lettere at søge. Indtil nu har danske folkeskoler kunnet søge via den danske forening Norden. Det har også udsendt et nyhedsbrev til alle skoler og har et kontaktnet af aktive folkeskolelærere og lokalforeninger i hele landet. Hele det netværk af kontakter har Ministerrådet faktisk kasseret, og skolerne skal nu søge via et svensk administrationskontor.

Er det synliggørelse? Er det forenkling? Jeg er godt opmærksom på, at der har været afholdt en licitation, men der er god grund til at være meget opmærksom på, at man har alle parametre med, når man ser på, hvad det er for ting, man lægger vægt på, ikke kun de økonomiske. Jeg har sagt og skrevet om dette før, og jeg agter at blive ved, indtil kritikken tages alvorligt.

Jeg er også bekymret over realiseringen af den rekommandation, der også tidligere her i dag har været snakket om, nemlig rekommandationen omkring lovvurderinger. Jeg forstår på Venstres ordfører, at regeringen er godt i gang med at udføre den rekommandation, og jeg skal hilse det velkommen, hvis det er tilfældet. Jeg

synes også, at det er på høje tid, at man gør noget ved det, men regeringen skal jo ikke klandres for det, de så trods alt får sat i gang.

Jeg ved, at man i Norge har gennemført projektet, og jeg går ud fra og håber, at samarbejdsministeren og den danske regering nu her senere i dag vil præcisere, at det også vil blive gennemført her i Danmark og i det danske Folketing.

Vestnorden er kommet i fokus både i beretningen og i en ny rapport fra Ministerrådet. Det er positivt, og jeg vil spørge ministeren, hvilke muligheder han ser for, at en flyforbindelse mellem Færøerne, Reykjavik og Nuuk kan forbinde de tre vestnordiske hovedstæder. Ministeren er jo også trafikminister i Danmark og medaktionær i Grønlandsfly.

Det ville være godt, hvis Danmark her og på andre områder kunne bidrage til at udbygge det nordiske samarbejde i stedet for at bremse det på område efter område. EU's Østudvidelse betyder, at der er ekstra brug for regionalt samarbejde og for at få nordisk brobygning.

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg bad om ordet, fordi jeg synes, at hr. Kristen Touborg – måske ikke sin vane ukendt – var for venlig. Hr. Kristen Touborg sagde, at den nuværende samarbejdsminister ikke var den, der havde det største problem. Det er rigtigt, men jeg synes – det betyder ikke, at han ikke har et stort problem – han *har* et stort problem.

Den tidligere samarbejdsminister, nu økonomi- og erhvervsministeren, viste sig aldrig nogen steder i nogen sammenhæng. Det gør han stadig væk ikke på trods af, at det er ham, der har raget flest ressourcer til sig, også i nordisk sammenhæng. Men den nuværende samarbejdsminister har altså kun deltaget i halvdelen af de møder, der har været på ministerplan i nordisk sammenhæng, siden han overtog opgaven.

Og det er altså den, der har det samlede nordiske ansvar. Bortset fra justitsministeren, som jeg gerne vil rose for at passe arbejdet, så er De Konservative de værste. De konservative ministre passer ikke deres nordiske arbejde, og finansministeren gør heller ikke.

Det er dem, der er værst. Så er der syndere sådan i mindre grad, men det er her, den er gal, og derfor synes jeg, at det ikke bør stå uimodsagt, at samarbejdsministeren ikke har noget stort

problem. Det vil jeg tro hr. Kristen Touborg også vil mene. ·

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så vil jeg gerne gøre opmærksom på som tidligere ministre, at den tidligere minister burde vide, at ministre ikke rager til sig, men får tildelt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ja, det er jo godt nok noget af en usædvanlig situation, at man skal gå på talerstolen og beklage, at man har været for venlig. Men det vil jeg så gøre. Hvis jeg har sagt, at den nuværende samarbejdsminister ikke havde et stort problem, så er det en fortalelse.

Hensigten var at sige, at det ikke var det største problem, samarbejdsministeren havde, men at der var en tidligere samarbejdsminister, der havde et større problem. Hvis jeg har udtrykt mig uklart, så beklager jeg det. Jeg er i hvert fald meget, meget enig med hr. Ole Stavad i, at regeringen har haft og har et problem i den måde, man dyrker det nordiske samarbejde på.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil løbe risikoen for at blive skældt for at være for venlig, for min situation er den, at jeg for en del år siden var medlem af Nordisk Råd i en kort periode og derefter fandt andre græsgange at beskæftige mig med i det politiske liv.

Nu er jeg så igen blevet tildelt en plads i Nordisk Råd og glæder mig til arbejdet, men jeg må sige, at det indtryk, jeg havde af Nordisk Råd, dengang jeg var medlem af delegationen, var, at der var fantastisk mange fine ord, der var mange skåltaler, der var mange flotte erklæringer, og der var ikke så mange resultater.

Det er jeg stadig væk ikke overbevist om at der er, men når jeg læser redegørelsen, så vil jeg i hvert fald love ministeren så meget, at jeg vil have en god vilje, jeg vil bevare det optimistiske sind, og så vil jeg vente til næste år med at komme med mine erfaringer om, hvordan det så gik, efter jeg vendte tilbage til Nordisk Råd.

Jeg vil gerne sige tak for den fyldige redegørelse og sige, at man stadig væk godt kan mærke, at man i Nordisk Råd er klar over, at der ikke er meget storpolitisk betydning i arbejdet, men at man har som sin opgave at finde konkrete løsninger på problemer, hvor det er muligt.

Man har, som det er beskrevet i redegørelsen, et stort hjemmemarked. Det falder naturligt, at man har det, fordi man har et værdifælesskab, man har sproglighed, man har mange kulturelle berøringspunkter, og man er blevet mere udadvendt, end man har været før. Man har et samarbejde med Baltikum og med Nordvestrusland, og det er alt sammen udmærket.

Men man kan tydeligt mærke i redegørelsen, at der ikke er samme beslutningskraft som i andre samarbejdsformer, vi har inden for det europæiske område, og derfor kan resultatlisten godt forekomme beskednen i forhold til mængden af ord.

Norden har, som det er beskrevet, meget at byde på, som vores omgivelser i Europa kan drage nytte af. Jeg vil godt remse nogle områder op, hvor jeg mener, at Norden faktisk har nogle gode erfaringer, som vi virkelig kunne eksportere.

Vi har en meget lang tradition for at have åbne grænser; vi har en meget lang tradition for at have nogle faste uddannelsesaftaler; vi har en meget lang tradition for et kultursamarbejde, vi har også tradition for at have det samme syn på miljøpolitik, og vi har også en meget flot position på ligestillingspolitikens område.

Hvis man kigger på disse områder, som jeg har plukket ud, fordi de ligger Det Radikale Venstre nær, så vil jeg sige, at på hvert eneste af disse områder er der nævnt en masse punkter i redegørelsen, hvor der stadig væk ikke er sket fremskridt.

Kl. 15.15

Angående de åbne grænser er der et særligt afsnit på side 4, der handler om noget af det arbejde, man gør for at nedbryde nordiske grænsehindre. Her står følgende sætning, som handler om et arbejde på skatteområdet:

»Det forventes, at arbejdet vil koncentrerer om forbedret oplysning til pendlere og borgere, der ønsker at bosætte sig i et andet nordisk land, og en undersøgelse af om der findes grænsehindre på skatteområdet, der kan fjernes.«

Det er jo et ambitionsniveau, der er til at overse, må man sige. Vi ved, at der er masser af problemer for pendlere, der bosætter sig i f.eks. Øresundsregionen, bor i det ene land og arbejder i det andet land. Vi ved, at der er masser af skatteproblemer på området, og der er ikke sket noget fremskridt af betydning på trods af, at problemerne har været kendt i masser af år. Så meget om de smukke ord og de manglende resultater.

Vi kunne også tage nogle andre områder, f.eks. uddannelsesaftalerne. Her har vi haft problemer med, at Danmark ensidigt begyndte at indføre sprogttest, et initiativ, som blev taget meget, meget unødigt op i de øvrige nordiske lande. Det var også et meget uhøfligt initiativ, som bestemt ikke var i samarbejdets ånd.

På kultursamarbejdet kan man se af redegørelsen, at der stadig er grundlæggende uenighed om, hvordan det fremtidige arbejde skal udformes. På miljøpolitikens område må man sige, at vi stadig har store problemer med olieforureningen til søs, og det er ikke lykkedes at få nogle fuldstændig håndfaste løsningsmuligheder på det område. På ligestillingspolitikens område er det også sådan, at vi har nogle flotte erklæringer og har vedtaget masser af deklamationer, men der er stadig udbredt vold mod kvinder, og der foregår stadig kvindehandel. Her burde vi have haft nogle fællesnordiske initiativer, som kunne danne mønster for andre lande.

Som hovedregel må jeg sige, at det er tydeligt, at man har et folkeligt værdsat og populært samarbejde. Der er også god vilje til at løse problemerne, men man har svært ved at træffe beslutninger, og derfor bliver arbejdet præget af mange smukke ord og meget få konkrete fremskridt.

Det Radikale Venstre vil holde optimismen højt. Vi frygter stagnation på området, men vi vil gerne holde den optimistiske tone og vil derfor, som vi plejer, fortsætte arbejdet med at støtte det nordiske samarbejde så meget vi kan, både i ord og i handling.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det lyder jo smukt, når fru Elisabeth Arnold siger, at De Radikale vil støtte i både ord og handling.

Jeg er enig i det, der blev sagt til indledning: at det nordiske kan udvikle sig til bare at være skåltaler osv. Men om det bliver det, eller det bliver konkrete handlinger og ting, man kan mærke i hverdagen, kommer i høj grad an på, hvordan vi bruger det.

Derfor vil jeg gerne høre, om Det Radikale Venstre også i høj grad vil arbejde for det nordiske i hverdagen her i Folketinget og vil sørge for, at der kommer den forbindelse; at der bliver taget helt konkrete praktiske initiativer, ikke kun ved møderne i Nordisk Råd, men i høj grad også i alle de mange forskellige politikområder, vi ar-

bejder inden for her i Folketinget. Vil man se på, hvor der kan være grund til at inddrage det nordiske, og om det kunne være til nytte at lave sådan nogle nordiske initiativer?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det eneste, jeg kan love fru Line Barfod, er naturligvis den gode vilje. Jeg har ikke så mange detaljer præsenteret fra arbejdet, men næste gang vi har en redegørelsesdebat, vil jeg kunne komme med nogle helt konkrete eksempler på, hvor jeg mener, man kan tage fat. Viljen er der i hvert fald ikke noget i vejen med.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Den gode vilje er jo det helt afgørende for, om man overhovedet kommer videre. Hvis ikke den er til stede, sker der i hvert fald ikke noget.

Jeg vil tage udgangspunkt i noget af det sidste i ministerens redegørelse. Som andre har været inde på, er der jo mange forskellige ting i redegørelsen, nogle mere konkrete og ambitiøse end andre, men i de afsluttende bemærkninger står der meget smukt:

»Nordisk samarbejde udføres på mange niveauer og i mange former. Samarbejdet har en folkelig forankring, som giver det en unik legitimitet. Nordisk samarbejde er en selvfølgelig del af næsten alle dele af samfundslivet.«

Så kunne man jo overveje, hvad det er for en del af samfundslivet, det nordiske samarbejde ikke er en selvfølgelig del af.

Med det, vi nu har været inde på om den danske regerings rolle her under debatten, kunne man spørge, om det er den danske regering, der er den del af samfundslivet, hvor det nordiske samarbejde ikke er en selvfølgelig del. Det håber jeg ikke, men det vil ministeren forhåbentlig kommentere.

Jeg er meget enig i ministerens betragtning om, at det nordiske samarbejde har en folkelig forankring, som gør, at det slet ikke er til diskussion. Der er ingen, der mener, at vi ikke skal have nordisk samarbejde og nordiske kontakter, men der kan selvfølgelig være diskussioner om, hvad man skal gøre helt konkret, og som vi har kunnet se med den hidtidige praksis fra den nye regering, er der også meget stor forskel på, hvor meget man gør.

Det nordiske samarbejde har stor betydning for de enkelte borgere i de nordiske lande, men i høj grad også internationalt. Det har betydning, i og med at vi på mange måder har været rollemodeller for andre, både nationalstater og samarbejder, rundtomkring i verden.

Den velfærdsmodel, vi har udviklet med fordeling over skatten, hvor alle har ret til ydelser, i stedet for at man fordeler almisser og har forsikringer osv., har kunnet give inspiration til andre. Vores demokrati, udviklingen af menneskerettigheder, den måde, vi har forstået at opbygge et samarbejde mellem landene, der ikke bygger på militærmagt eller på ønsket om at være økonomisk supermagt, men derimod på en udstrakt respekt for demokrati og det enkelte menneske, har haft stor betydning, og mange har også i de debatter, vi har haft her i Folketinget, kunnet fortælle om den betydning, det nordiske samarbejde har haft for de baltiske lande i opbygningen af de nye demokratier her.

Det, at de nordiske lande har kunnet være med, uden at nogen har kunnet få mistanke om, at de har gjort det for at udbygge egne markeder og selv få indflydelse osv., men simpelt hen for at yde hjælp og give gode eksempler, har haft stor betydning. Det er også et samarbejde, der forhåbentlig fortsætter på det helt praktiske plan med alle de mange fælles problemer, vi har, og som skal løses. Jeg håber f.eks., at på trods af at Danmark nu ikke længere vil være særlig engageret på miljøområdet, vil der fortsat være stort engagement fra de øvrige nordiske lande på miljøområdet i samarbejdet med de baltiske lande og Nordvestrusland.

Også i de mere globale diskussioner kan Nordisk Råd og det nordiske samarbejde have betydning. I den venstresocialistiske grønne gruppe er noget af det, vi har arbejdet med hidtil og også fortsat vil give meget høj prioritering i det nordiske samarbejde, spørgsmålet om civil krisehåndtering. Hvordan kan vi fra de nordiske lande bidrage til opbygning af en international verdensorden, der bygger på retssystemer i stedet for på militærmagt? Hvordan kan vi bidrage til, at man prøver at forebygge konflikter og løse konflikter med fredelige midler i stedet for med militærmagt?

Med hensyn til militærmagt er der selvfølgelig også det store problem med våben. Vi er kommet med et, synes vi selv, ret beskedent forslag om, at der skal være større indsigt i våbeneksport. Hidtil er det ikke lykkedes at få opbakning til det, men det vil vi fortsat kæmpe for. Vi

mener, at det som første led i at få en lang større global kontrol med våbenhandelen burde være helt naturligt, at man får indsigt i, hvad der bliver eksporteret af våben fra de enkelte nordiske lande.

Der foregår jo i øjeblikket en stor diskussion i det nordiske samarbejde om, hvorvidt Norden skal reduceres til bare at være en region i EU, som kan samordne de nordiske landes holdninger til det, der foregår i EU. Vores holdning er meget klar: Vi mener, at Norden har en selvstændig rolle at spille og ikke skal reduceres til en region i EU. Det er utroligt vigtigt, at vi fortsat lægger et selvstændigt indhold i det nordiske samarbejde og sikrer, at Norden har en selvstændig rolle, ikke kun over for til borgerne i de nordiske lande, men også internationalt.

Angående forholdet til borgerne er der de helt naturlige rettigheder, som har været sikret på papiret gennem mange år, f.eks. retten til at rejse, bosætte sig, arbejde og studere frit i de nordiske lande. Men der er stadig mange praktiske problemer, og her er Hallo Norden et godt sted at starte med at se på, hvad det helt konkret er for problemer, folk støder ind i. Er der noget, vi kan gøre for at finde praktiske løsninger? Kan vi tage udgangspunkt i de mennesker, der kommer i klemme i de forskellige systemer, og se på, hvad vi kan gøre for at løse deres problemer?

Det er ikke altid, at vi kan harmonisere lovgivningen. Førtidspensionslovgivningerne er f.eks. ret forskellige, og i stedet for at vente på, at vi engang om mange år får en fælles førtidspensionsordning i de nordiske lande, kunne vi måske se på, hvad vi kan give borgerne af rettigheder, hvis de er flyttet rundt og har arbejdet i forskellige nordiske lande, så de ikke kommer i klemme og måske kun får en pension, de slet ikke kan leve af, fordi de tilfældigvis for nylig er flyttet til netop det nordiske land, hvor de kommer ud for den arbejdsulykke, der gør, at de ikke længere kan være på arbejdsmarkedet.

Der er også alt det, der handler om den nordiske nytte i forbindelse med forskning. Vi har jo ofte nogle problemer, der ligner hinanden, og så er der ingen grund til, at vi sætter os ned og opfinder den dybe tallerken i hvert af landene. Så kan vi lige så godt slå os sammen om at finde ud af, hvad vi kan gøre, og hvordan vi bedst kan løse problemerne. Tilsvarende er der en række sygdomsbehandlinger osv., hvor der ikke er nogen grund til, at vi opbygger specialisterfaring på grundlag af ganske få tilfælde i hvert enkelt land, men hvor det kan være fornuftigt at sige,

at her fordeler vi erfaringerne på fællesnordisk plan.

Kl. 15.25

Når det gælder udviklingen på en række områder, kan det også være fornuftigt at se på, hvad vi kan gøre på fællesnordisk plan. Som et konkret eksempel har vi jo under en debat her i Folketinget, hvor vi diskuterede den omsiggribende seksualisering af det offentlige rum, fået løftet problemet op på nordisk plan, så man nu laver en fælles nordisk forskning i: Hvor omfattende er problemet egentlig? Hvad betyder det for de unge og deres udvikling af kønsroller og den måde, de opfører sig over for hinanden på? Og hvad kan vi eventuelt gøre for at bekæmpe problemet?

Det kunne også ses i praksis, da vi havde et seminar om problemet på det sidste møde i Nordisk Råd og efterfølgende, hvor jeg selv deltog i en konference i Fællessalen om problemer med voldtægt og sexchikane i Danmark. Her kunne man fortælle om de erfaringer, der er gjort i de andre nordiske lande, og hvad man helt konkret gør på forskellige områder, så det kan virkelig have betydning for udviklingen i de enkelte nordiske lande, at vi snakker sammen. Det er noget, der ikke kan måles og vejes, men som har stor betydning for det daglige politiske arbejde.

Forholdet til Vestnorden er også begyndt at blive prioriteret lidt højere rundtomkring, og det fremgår også af ministerens redegørelse, at det skal prioriteres. Jeg håber, som hr. Kristen Touborg også var inde på, at ministeren vil fortælle lidt om, hvad ministeren og regeringen agter at gøre ved det helt konkrete problem med, om man overhovedet kan besøge hinanden i de vestnordiske lande. Det må blive muligt at rejse direkte mellem de vestnordiske lande. I dag er det besværligt, fordi man skal via København for at komme fra det ene sted til det andet, og det er ikke ligefrem befordrende for samarbejdet.

Det fører mig videre til Ungdommens Nordisk Råd. Vi har jo det problem, at hvis vi gerne vil have nogle til at fortsætte det nordiske samarbejde, skal vi også gerne have ungdommen engageret, og jeg håber, at den meget spæde start, den danske delegation har taget med at få en bedre kontakt til dem, der arbejder i Ungdommens Nordisk Råd, kan blive udviklet, så vi kan få nogle af de punkter, der vedrører de unge, på dagsordenen, så de også kan se nytten af at have et nordisk samarbejde. Men heri ligger også, at det er væsentligt, at de også alle sam-

men har mulighed for at deltage – at det ikke kun er dem, der bor i storbyerne, men også dem, der bor i udkantsområderne, der får mulighed for at deltage.

Til sidst vil jeg gerne spørge ministeren, hvad der ligger i det, der står om kulturen i redegørelsen. Hvad er det, den danske regering lægger op til på kulturområdet på nordisk plan?

Helt generelt: Ligesom jeg startede med at spørge om det, vil jeg gerne spørge afslutningsvis, for at ministeren ikke skal glemme det: Der står i ministerens redegørelse, at nordisk samarbejde er en selvfølgelig del af næsten alle dele af samfundslivet. Hvad er det, der ikke er omfattet? Er det den danske regering, eller vil det nordiske samarbejde også fremover være en naturlig del af den danske regerings liv?

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Så er det fru Betina Hoffmann som ordfører.

Betina Hoffmann (KRF):

Tak til ministeren for en grundig redegørelse.

I Kristeligt Folkeparti prioriterer vi det nordiske samarbejde meget højt, og vi ser også gerne, at det generelt bliver højt prioriteret for at sikre, at det får en både folkelig og parlamentarisk forankring.

Det er især vigtigt for os at sikre den folkelige forankring. Vi ser sagen i det perspektiv, at de fundamentale områder som uddannelse, kultur og arbejdsmarked er vigtige, da det især er her, den folkelige forandring opstår. Det er især her, den enkelte borger møder samarbejdet helt konkret.

I flere år er der efterhånden blevet arbejdet med at identificere de grænsehindre, som også er omtalt i redegørelsen. Derfor synes vi, det er på tide, at der kommer nogle meget konkrete resultater ud af det arbejde.

Samarbejdet kan sagtens tale at blive uddybet på de enkelte områder. Selv på kerneområderne, som jeg skitserede tidligere, er der stadig hindringer til trods for mange års intenst samarbejde, og derfor afventer vi med spænding de konkrete resultater, der vil komme.

Ligestilling har fået en meget betydelig vægt i redegørelsen. Ikke kun set i perspektivet af, at der findes et fænomen som f.eks. kvindehandel, er det også rigtigt, sundt og nødvendigt, at vi samarbejder på det område.

Kl. 15.30

Vi kan lære rigtig meget af de andre lande og af de nordiske naboer, der på mange områder

faktisk er langt foran os, når det gælder ligestilling. Så først og fremmest må det nordiske samarbejde med hensyn til ligestilling arbejde mod integration af de nordiske lande, så vi også kan lære af de andre.

Det fælles fodslag i forhold til EU fungerer tilsyneladende, til trods for at de tre EU-medlemslande, der er i Nordisk Råd, i nordisk samarbejde til tider er lidt forskellige i deres approach til EU-arbejdet, men vi er ikke modsætninger. Det fælles kulturgrundlag i Norden er jo oplagt at benytte som fælles fodslag i EU. Det anser vi kun for en styrke.

Når det så er sagt, skal det lige pointeres, at det nordiske samarbejde dog fortsat skal tage udgangspunkt i det nordiske og i de kerneområder, jeg har skitseret. Det nordiske samarbejde skal ikke foregå i et vakuum, men det skal være nordisk.

Og så er det en glæde at konstatere, at det nordiske samarbejde styrker fællesskabet på en mangfoldighed af områder, og at det også tager fællesskabet med vores fælles naboer alvorligt og udmønter dette i samarbejde. Dette samarbejde kan dog sagtens intensiveres, og det er også ønskeligt, at det bliver intensiveret som en konsekvens af udviklingen i EU.

Afslutningsvis vil jeg sige, at der er et fortsat stort behov for intensivering og udbygning af dette samarbejde, og derfor håber jeg meget, at der vil blive prioriteret både tid og ressourcer til det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak for det – og til lykke.

Ministeren for nordisk samarbejde (Flemming Hansen):

Jeg vil starte med at gratulere fru Betina Hoffmann med hendes jomfrutale. Det er vel ikke sexchikane at bruge sådan et ord, vel? Jeg synes i hvert fald, det var en god tale.

Jeg vil også gerne takke for en god debat og en lang debat. Jeg synes, det er dejligt, at vi kan komme rundt om tingene.

Jeg noterede mig hr. Stavads indledning, som jeg var meget, meget glad for, for jeg ved jo, at hr. Stavad er nordjyde, og når en nordjyde siger, at noget ikke er så ringe endda, så kan jeg med mit gode kendskab til det nordjyske sige, at det tager jeg som en flot anerkendelse, og det takker jeg for og takker i øvrigt også de mange andre deltagere, som var tilfredse med redegørelsen.

Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, regeringen har engageret sig meget i debatten. Jeg skal nok vende tilbage til ministrenes manglende mødedeltagelse. Jeg skal ikke løbe fra det ansvar, men jeg vil dog nævne, at vi faktisk har haft to fremtrædende ministre plus min egen ringhed til stede under hele debatten, også for at besvare spørgsmål. Den ene er endda tidligere præsident for Nordisk Råd, og jeg kan endnu i skatteministerens øjne se skuffelsen over, at ingen har stillet ham et skattespørgsmål, men jeg skal måske svare på dem, hvis der skulle komme noget. I hvert fald er jeg glad for, at de har villet være til stede for at præcisere, at det her er en vigtig debat.

Hr. Jens Christian Larsen rejser det interessante spørgsmål, om indvandring og integrationsarbejde var noget, man skulle tage op i det nordiske. Det vil jeg overveje positivt. Jeg vil tage det op med det første over for mine samarbejdsministerkolleger og spørge dem, om det var noget, de kunne være enige i, eller om det eventuelt var noget, der kunne gå ind i et andet af de råd, der er i forvejen, for ikke at udvide dem.

Jeg vil også gerne sige tak til de mange, der har anerkendt Poul Schlüters meget, meget flotte indsats i det år, han har arbejdet med stoffet omkring grænsehindringer og de problemer, der er. Jeg synes, han har gjort det fremragende, og man kan sige, at uden så erfarent et menneske som Poul Schlüter til at hjælpe kunne en sådan ting som det, vi har været igennem her, have taget mange, mange år at komme igennem. Han har virkelig forstået at komme ind til benet.

Hr. Stavad er inde på det meget interessante samspil mellem Ministerrådet og den parlamentariske del af Nordisk Råd, og hvis hr. Stavad ikke føler, det er godt nok, så skal mit tilsagn være, at det vil jeg gerne være med til at forbedre. Jeg har selv siddet i Nordisk Råd i 6 år og ved, hvor vigtigt det er, at vi får dette samarbejde, og jeg skal gerne give tilsagn om at forbedre det.

Kl. 15.35

Så spørger hr. Stavad om ministerdeltagelsen, og det har mange andre spurgt til. De fleste kender også svaret – statsministeren har jo givet det – at i den første halvdel af den periode, vi taler om, var Danmark formand for EU, og på langt de fleste af ministerområderne, der her er tale om, også i det nordiske, også mit eget, gælder det, at når man er i Bruxelles en, to, tre gange om måneden, er det meget svært også at passe det

andet ordentligt. Men det betyder jo ikke, at man ikke er velinformeret. Det betyder ikke, at man ikke orienterer og giver besked til de embedsmænd, man sender i stedet for, om, hvordan tingene skal forløbe. Men jeg har taget kritikken til efterretning. Det har statsministeren, som alle ved, jo også gjort.

Og så har jeg gjort det, at jeg på et møde med min svenske samarbejdskollega Berit Andnor – de har jo formandskabet – for ganske få dage siden, det er 14 dage siden helt præcist, har rejst spørgsmålet: Kunne vi lave nogle af disse møder på en mere effektiv måde, så de måske ikke tager 2 dage, hver gang vi er sammen, men vi kunne måske bruge 1 dag i stedet for og dermed opnå en større deltagelse for alle sider?

Så skal jeg da endelig sige, at jeg har, som statsministeren også orienterede om, givet mine kolleger i regeringen et brev, hvor jeg har præciseret det forhold, som flere har peget på, at naturligvis er det vores hensigt at være mere aktive, hvis man ikke synes, vi har været det tilstrækkeligt.

Af andre spørgsmål, der er rejst, har hr. Kristen Touborg rejst et spørgsmål om Vestnorden, om en rute fra Færøerne over Reykjavik til Nuuk. Det er rigtigt, at det er Grønlandsfly, der skulle beflyve en sådan strækning. Jeg har ikke mandat til at give et privat selskab besked om, hvordan de skal drive deres virksomhed. Det er bestemt heller ikke i overensstemmelse med regeringens politik, men jeg vil godt give det tilsagn, at jeg vil undersøge muligheden sammen med mine kolleger for, om vi kunne bidrage til at lave en markedsanalyse for at se behovet og dermed måske hjælpe processen en lille smule på vej. Det synes jeg kunne være en løsning, som jeg gerne vil give tilsagn om.

Fru Elisabeth Arnold byder jeg velkommen tilbage. Vi har jo haft fornøjelsen sammen for, ja, man skulle ikke tro det, men mange år siden, og jeg glæder mig meget til svarene. Jeg kendte godt den indstilling, som fru Elisabeth Arnold gav udtryk for. Jeg havde den også selv, da jeg var medlem af rådet fra 1984 til 1990, at man syntes, at der var meget tomgang. Men jeg må sige til Nordisk Råds meget store anerkendelse, at der er sket en betragtelig effektivisering, som jeg tror fru Elisabeth Arnold vil give mig og alle de andre deltagere i Nordisk Råd ret i, at det går hastigt den rigtige vej. Før i tiden havde vi jo møde en hel uge, kan jeg huske, og så havde vi møde 2 gange 3 dage resten af året. Nu er det

langt mere effektivt og rationelt, og det fortjener alle til ære, og det fungerer ganske godt.

Jeg vil takke for debatten. Jeg skulle måske sige til fru Line Barfod om kulturområdet, at Björkstrandrapporten om forskningen jo bliver behandlet på sessionen, og jeg er blevet gjort opmærksom på, at kulturministrene tager hele den nordiske kulturpolitik op i den kommende sæson for at se på: Kan vi lave forbedringer? Kan vi lave fornyelse? Kan vi gøre det bedre? Jeg synes, det er glimrende, at de har tilkendegivet, at de vil se på det.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Tak til ministeren for svaret.

Jeg er enig med ministeren i, at Poul Schlüter har været et meget rigtigt valg, og jeg vil gerne deltage i rosen af Poul Schlüters arbejde. Allerede fra starten gav vi i den danske delegation, ja, faktisk i det samlede Nordisk Råd, i den arbejdsgruppe, som jeg har fornøjelsen af at være formand for, i forhold til nedbrydelse af grænsehindringerne Poul Schlüter det klare tilsagn, at vi gerne ville være i alliance for at lægge maksimalt pres både på ministrene og på embedsmændene. Alle ved, at det der med at få systemerne til at flytte sig i ministerierne måske ikke er den bedste måde at gøre tingene på, hvis der ikke er nogen, der følger op og lægger presset.

Derfor har Poul Schlüters pres været utrolig nyttigt. Han er mødt op i embedsmandskomiteerne og har på sin underfundige måde stillet spørgsmålene rigtigt. Det tror jeg har været nyttigt, og jeg håber, at han får mulighed for at arbejde et stykke tid endnu. Jeg ved, der er lavet en lille forlængelse af hans periode.

Kl. 15.40

Når nogle af os, deriblandt jeg selv, har gjort ret meget ud af ministrenes manglende deltagelse, har det kun det formål meget indtrængende at opfordre regeringen til at finde ud af, hvordan man løser det problem. Vi er nogle stykker, der tror på, at det nordiske samarbejde har så stor en betydning for vores egne muligheder, vores egen udvikling, at det ikke bør blive et stedbarn.

Men der har jo bredt sig en undren i de øvrige nordiske lande over, hvad der sker i Danmark. Det er ikke kun tomme stole, som skulle være besat af ministre, der er problemet. Det er jo også oplevelsen af, at Danmark på flere og flere områder i nordisk sammenhæng er bagstræb, ikke vil være med, bakker ud af det nordiske, er dem, der tager forbehold.

Derfor er det måske meget rigtigt, at embedsmændene har passet deres arbejde, og nogle af dem har forhåbentlig også snakket med deres ministre, inden de tog af sted, og når de kom hjem. Men hovedproblemet er sådan set, at Danmark har skiftet spor i forhold til engagement og i forhold til at ville flytte noget. Det er debatten i dag jo i øvrigt også et bevis på.

Den manglende deltagelse er kun et meget synligt symptom, som desværre heller ikke er udtryk for, at man så bare løser problemerne via embedsmænd. Men der også er behov for en holdningsændring i forhold til en række af de konkrete områder. Så jeg synes, det ville være fint, hvis ministrene kan effektivisere deres arbejde, så flere ville være med. Det vil jeg overlade til ministeren. Jeg synes, det ville være ganske udmærket.

Og så vil jeg da godt følge opfordringen fra ministeren for nordisk samarbejde og spørge skatteministeren, som jeg ved er her af et sandt og ægte nordisk engagement, om han kan sige en lille smule om, hvor det problem, vi har på skattesiden i forhandlingerne mellem Danmark og Sverige i forhold til Øresund, ligger i øjeblikket.

Jeg spørger sådan set mest ud fra, hvordan vi kan støtte ministeren, for jeg tror nok, vi stadig væk er meget enige om den løsning, vi skal have fundet. Nu mødes vi her om en uge i Oslo, hvor vi og alle de forskellige ministre fra de nordiske lande, derunder også de svenske, kommer. Vi har jo bl.a. også spørgetiden der. Vi fra parlamentarikersiden kunne måske også hjælpe ministeren med at lægge pres på svenske ministre, der ikke vil være med til endeligt at få løst den sag, som skulle have været løst for meget lang tid siden.

Jeg lavede selv en aftale med Leif Pagrotsky om, at vi skulle have afsluttet det inden nytårsaften 2002. Ellers havde vi truet hinanden med at holde nytårsaften sammen. Så kom der jo desværre et regeringsskifte, og derfor kom der afbræk. Så havde det vel været løst, for ellers skulle den svenske minister Leif Pagrotsky have brugt sin nytårsaften sammen med mig, og det tror jeg såmænd kunne have fået ham til at skrive under. Men hvor er sagen? Og hvordan kan vi fra parlamentarikersiden hjælpe med at få løst problemet, for vi bør ikke skulle vente længere på, at den sag finder sin løsning?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne, at der ikke bankes i bordet. Det går lige ned i højtaleren, så ingen kan høre det i den anden ende.

Jeg vil gerne høre, om der er nogen, der ønsker ordet i anden omgang som ordfører. (*Op-hold*). Det er ikke tilfældet.

(Kort bemærkning).

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg ved ikke, om der lå en antydning i hr. Stavads bemærkninger om, at hvis hr. Stavad og hr. Pagrotsky var startet før, var de måske også blevet færdige til denne nytårsaften, men det blev de jo ikke.

Jeg har lagt meget vægt på den sag, og jeg er glad for de positive bemærkninger, hr. Stavad kommer med om min holdning til det spørgsmål. Jeg har altid i det nordiske samarbejde haft den grundlæggende holdning, at der ikke må være afgørende forskel på, om man bor på den ene eller anden side af en grænse. De hindringer, der er på det ene eller det andet område, må vi se at få af vejen. Det gælder selvfølgelig også på skatteområdet, og derfor var det en af de første sager, som jeg overhovedet påtog mig, da jeg blev udnævnt til skatteminister.

Kl. 15.45

Så sker der uheldigvis det, at der blev rigsdagsvalg i Sverige, som lammede svensk politik i et halvt års tid, og da det så var overstået, havde man efterfølgende en afstemning om euroen, som jo også var lidt lammende for aktiviteterne. Det har i hvert fald været nogle af de begrundelser, der har været anvendt for, at man ikke har kunnet gå i mere konstruktive drøftelser.

Jeg er faktisk optimist nu, og jeg ser lys for enden af tunnelen og håber og tror på, at vi snart kommer igennem denne tunnel, som har været alt for lang. Jeg kan ikke lige nu og her sige noget konkret, men jeg kan sige, at vi i øjeblikket presser meget på fra alle sider for at finde en snarlig løsning, og jeg er som sagt meget optimistisk.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Frode Sørensen for en kort bemærkning til ministeren for nordisk samarbejde?

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Ja, det er en kort bemærkning til ministeren for nordisk samarbejde, men jeg vil selvfølgelig da godt lige ønske skatteministeren fra den tidlige-

re skatteminister good luck med den sag, som har kørt i mange år.

Lige to ting til ministeren for nordisk samarbejde i relation til redegørelsen, hvor der bl.a. står, at informationsindsatsen over internettet og Hallo Nordens servicetelefon, som giver borgerne information og oplysninger i forbindelse med bosætning i andet nordisk land, ligeledes er blevet styrket. Jeg vil måske godt lige høre ministeren, hvordan den danske regering havde tænkt sig at styrke det yderligere både her i Øresundsområdet og også andre steder i landet, hvor der kan være brug for den del af den.

Den anden del har noget at gøre med det, der står om de nordiske institutioner for uddannelse og forskning, som jo i henhold til redegørelsen udgør 30 pct. af sektorbudgettet.

Der har i 2002 været en rapport, der har vurderet institutionernes fremtidige rolle, og en ny rapport i 2003 fremlægger konkrete forslag til, hvordan fem forskningsinstitutter skal det, der hedder indlejres nationalt, altså gå mere over til national finansiering, hvorved det nordiske budget reduceres med mellem 25 og 50 pct. Og mit spørgsmål går på: Hvordan vil ministeren sikre sig, at der fortsat er et kraftigt nordisk element i disse institutioner, og kunne ministeren løfte sløret for, hvor meget den danske regering har tænkt at lægge til, når budgettet fra nordisk side sænkes?

Ministeren for nordisk samarbejde (Flemming Hansen):

Jeg kan ikke præsent svare på de to spørgsmål, der bliver stillet, så ordentligt, at hr. Frode Sørensens ville blive tilfreds, men jeg skal gøre det skriftligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 28: Forslag til lov om ændring af toldloven og af visse afgiftslove. (Ændringer som følge af 24-timers-reglens afskaffelse, øget sikkerhedskontrol m.v.).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 9/10 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Lars Christian Lilleholt (V):

Når Folketinget i dag behandler dette lovforslag, er det, fordi den 1. januar næste år bortfalder den særlige 24-timers-regel.

24-timers-reglens bortfald betyder, at der ikke længere er mængdemæssige begrænsninger for, hvor meget man kan tage med hjem af spiritus og tobak, når man rejser ind i Danmark fra et af de andre EU-lande. Dog vil der fortsat være mængdemæssige begrænsninger i forhold til tobaksvarer fra de nye EU-lande. Den eneste øvre begrænsning er, at det skal være til eget forbrug, ligesom vi kender det med indførsel af vin og øl fra de andre EU-lande.

Told og Skat får hjemmel til at fastlægge regler for, hvornår varerne kan anses for at være til eget forbrug for at undgå misbrug; ligesom Told og Skat får hjemmel til at kontrollere rejsendes indførsel af punktafgiftspligtige varer ud over, hvad der kan anses for at være til eget forbrug.

Kl. 15.50

Med ophævelsen af 24-timers-reglen får alle danskere nu mulighed for at købe store mængder spiritus og cigaretter i de andre EU-lande, så der ikke længere vil være nogen grund for private og lovlydige borgere til at smugle. Told og Skat kan derfor koncentrere indsatsen over for dem, som virkelig indfører store mængder afgiftspligtige varer med henblik på at videresælge dem uden at betale afgifter. Og den trafik skal der gøres en indsats for at hindre.

Told og Skat har gjort en stor indsats for at stoppe kioskhandel med afgiftsfrie varer og vil gøre, hvad der er muligt for at forhindre, at varerne overhovedet kommer ind i landet. Ophævelsen af 24-timers-reglen må ikke føre til, at salget og den ulovlige handel med afgiftsfrie varer får lov til at florere.

Ud over ophævelsen af 24-timers-reglen indeholder lovforslaget også nogle fornuftige og nødvendige foranstaltninger i forhold til bekæmpelse af terrorisme og handel med narkotika.

Venstre kan anbefale lovforslaget.

Jacob Buksti (S):

Når nu Venstres ordfører så udmærket har gennemgået lovforslaget, skal jeg bare sige, at det er vi sådan set fuldstændig enige i. Så Socialdemokratiet kan tilslutte sig forslaget.